

Kolokvium o budoucnosti automobilového průmyslu v České republice - pro tuzemskou ekonomiku bude klíčové využít příležitosti plynoucí z nástupu elektromobility a chytré mobility

V rámci Kolokvia o budoucnosti automobilového průmyslu v České republice diskutovali v Mladé Boleslavi představitelé české vlády v čele s premiérem, se zástupci Sdružení automobilového průmyslu, reprezentanty energetického a telekomunikačního odvětví i odborníky z univerzit a zahraničními hosty, o podmínkách, které jsou klíčové pro trvalý rozvoj a konkurenceschopnost tuzemského automobilového odvětví. Pořadatelem v pořadí již druhého Kolokvia bylo Sdružení automobilového průmyslu (AutoSAP). K nejvýznamnějším závěrům letošního setkání patří důraz na urychlení realizace pětadvaceti bodového Akčního plánu Memoranda o budoucnosti automobilového průmyslu v České republice. Ten staví na 4 základních pilířích: elektromobilitě, autonomním řízení, digitalizaci a vzdělávání společně s výzkumem a vývojem. Vzhledem k vývoji, ke kterému od posledního jednání došlo, vyjádřili účastníci rovněž potřebu diskutovat nové náměty. Jejich naplnění přispěje k úspěšnému rozšíření elektrifikovaných vozidel a rozvoji nových obchodních příležitostí v oblasti chytré mobility i v podmínkách České republiky.

- **Automobilový průmysl prochází zásadní transformací, způsobenou novým regulačním rámcem EU k emisím a technologickými inovacemi, ale i novými trendy v oblastech jako jsou sdílená ekonomika, urbanizace či nový způsob práce.**
- **Členové Sdružení automobilového průmyslu apelují na zrychlení realizace stávajících opatření Akčního plánu Memoranda o budoucnosti automobilového průmyslu v ČR, tak aby byl podpořen rozvoj v oblastech elektromobility a chytré mobility, ale i na schválení nových opatření.**
- **Pro další udržení ekonomických přínosů autoprůmyslu pro české hospodářství bude nutné dále rozvíjet odpovídající odborné kapacity na straně státní správy, stejně jako plně využít evropské finance na investice do rozvoje sítě dobíjecí infrastruktury a dalších podmínek pro využívání elektrických vozidel. Klíčové bude také podpořit spolupráci mezi státní správou, soukromým sektorem a univerzitami a tím pak vznik inovativních projektů v oblasti chytré mobility, stejně jako urychlit pokrytí dopravních tahů vysokorychlostním internetem a přípravu legislativních opatření pro rozvoj autonomního řízení.**
- **Klíčová témata druhého Kolokvia se dotýkají nejen automobilového průmyslu, ale i energetických a telekomunikačních firem. Pro dosažení plného potenciálu bude nezbytná i úzká spolupráce veřejné správy a místních samospráv.**

Závěry v pořadí již druhého Kolokvia poukázaly na výzvy, jimž automobilový průmysl čelí a k jejichž úspěšnému zvládnutí potřebuje aktivní spolupráci ze strany státu a samospráv. Na základě současných trendů je jisté, že budoucí podobu tohoto odvětví budou vedle samotné průmyslové výroby stále více ovlivňovat i služby a digitální technologie. Tyto změny staví celý obor před velké výzvy, ale – pokud se podaří naplňovat stanovené úkoly - současně i před nové příležitosti. Automobilový průmysl nadále tvoří páteř české ekonomiky a zaměstnává zhruba 170 000 osob, včetně navazujících oborů poskytuje práci až 400 000 lidem. Generuje skoro desetinu českého HDP, podílí se na třetině průmyslových investic do výzkumu a vývoje (VaV), čtvrtině průmyslové výroby a tuzemského exportu.

Výzva o větší součinnost ze strany vlády, samospráv i zástupců dalších segmentů tuzemského hospodářství nabírá na urgenci i v souvislosti s nedávno schválenou regulací EU stanovující ambiciózní emisní cíle pro roky 2025 a 2030. Jejich

splnění se neobejde bez masivního příklonu k elektrifikované mobilitě. Již v roce 2020 nabíhá a od 2021 bude pro všechny prodané vozy platit průměrný emisní limit 95 g CO₂ na ujetý kilometr. V roce 2030 dokonce 59 g/km oxidu uhličitého na ujetý kilometr. I pro vozový park osobních vozidel státní správy a samospráv budou platit přísná pravidla pro dodržení flotilových emisí. Téměř 30 % nově pořízených vozů musí mít do roku 2025 emise oxidu uhličitého do 50 g/km CO₂ a nulové emise v následném období do roku 2030. Obdobná pravidla budou platit i pro větší užitková vozidla a autobusy.

„Pokud se nepodaří ve spolupráci s vládou, zainteresovanými stranami, regiony a obcemi zachytit nové trendy spočívající v nástupu alternativních pohonů, digitalizace či autonomního řízení, ohrozí to budoucí výkonnost tuzemského automobilového průmyslu a tudíž i celé české ekonomiky,“ komentuje současný stav Bohdan Wojnar, prezident AutoSAP.

Účastníci setkání diskutovali nejen o plnění již definovaných opatření, ale také o nových podnětech, které vzešly z prezentací úspěšných aktivit realizovaných v zahraničí.

Elektromobilita

Zásadní regulatorní změny nás čekají již v příštím roce. Vzhledem k ambici, kterou nastavila regulace EU, musí výrobci mezi lety 2020 až 2025 provést zásadní změny v pohonech vozidel. Vytyčená opatření, která je nutné realizovat neprodleně, vychází proto i z příkladů dobré praxe v jiných zemích. Česká republika se v tomto kontextu musí rozhodnout, zda bude v této oblasti aktivní a zajistí tak i v dalších letech podmínky pro rozvoj automobilového sektoru a tím i celé společnosti.

Řadu věcí se realizovat podařilo. Například operativní leasing byl začleněn mezi podpůrné nástroje při nákupu elektromobilů ze strany samospráv. Zavedeny byly speciální registrační značky pro elektromobily spolu s odpuštěním registračního poplatku. Nyní by bylo vhodné navázat na ně další praktická a motivující zvýhodnění.

Zcela zásadní podmínkou je podpora veřejné dobíjecí infrastruktury. To vyžaduje rovněž zjednodušení, zefektivnění a sjednocení povolovacích procesů pro její rychlejší budování a rozvoj. V České republice je v současné době k dispozici přibližně 400 dobíjecích míst. Nejenom srovnání se západní Evropou ukazuje, že je to počet nedostatečný. Přestože dotační program Ministerstva dopravy počítal s 1 300 dobíjecími místy v roce 2020, stále to i podle konzervativních odhadů znamená, že do roku 2025 bude v ČR potřeba vybudovat přibližně 3 000 dalších dobíjecích stanic a do roku 2030 pak dokonce až 20 000. Skutečná potřeba ale může být nakonec i vyšší. Pro akceptaci ze strany zákazníků jsou žádoucí i opatření pro rozvoj domácí dobíjecí infrastruktury. Vítejme, že Ministerstvo životního prostředí k tomu připravuje podpůrný program. V jeho přípravě by se ale mělo rychleji pokročit.

Vedle rozvoje dobíjecí infrastruktury má klíčový význam i stimulace zákaznické poptávky prostřednictvím opatření v oblasti daní. Kratší doba odepisování pro elektromobily a nabíjecí stanice však zatím nenašla podporu zákonodárců. Opatření, která úspěšně fungují v zahraničí, mohou rozvoj elektromobility v ČR rozhybat. Jsou to zvýhodnění zdanění služebních vozů používaných pro soukromé účely zaměstnance (z 1 % na 0,5 % kupní ceny vozu), nebo vrácení DPH při nákupu elektromobilu fyzickou osobou.

Zkušenosti z okolních evropských zemí ukazují, že to jde i rychleji. V prodeji elektrických vozidel včetně hybridních je ČR až na 18. místě mezi členskými státy EU. Podílem odbytu bateriových elektromobilů je dokonce až na 21. místě, kdy za ČR jsou již jen Polsko a Řecko. V sousedním Slovensku se připravuje již 2. vlna podpory elektromobility, ve Slovinsku činí podpora v přepočtu 190 000 Kč na elektromobil a 115 000 Kč na plug-in hybridní vůz. Zatímco podíl elektrických vozidel (včetně plug-in hybridů) na celkových registracích činil loni v EU průměrně 2 %, u nás to byly jen 0,4 %. Lze tedy vidět, že prostor pro zlepšení není malý. Na tom se shodli účastníci druhého Kolokvia o budoucnosti automobilového průmyslu v České republice.

Chytrá mobilita

Chytrá mobilita staví mimo jiné na rozvoji systémů autonomního řízení vozidel a využívání dat generovaných v čím dál větší míře vozidly i infrastrukturou. Prostor pro bezpečné testování autonomních vozidel na uzavřených polygonech v ČR je však v současné době velmi omezený. AutoSAP tak vítá vypsání zakázky na studii příležitosti, současně apeluje na urychlení kroků vedoucích k realizaci národního testovacího polygonu. Stejně tak by měla být uspíšena příprava legislativních změn potřebných k provozu vozidel s různými úrovněmi automatizace.

Chytrá mobilita skýtá mnoho příležitostí, ze kterých mohou všichni zúčastnění profitovat, pokud využijí její potenciál. Je skvělou možností pro rozvoj dopravy i životního prostředí měst a kvality života jejich obyvatelstva, i obyvatel do města dojíždějících. Cílem rozvojových plánů na úrovni měst musí být motivace ke změně dopravního chování, které povede k optimalizaci individuální přepravy osob a současně zvýší podíl obyvatel cestujících udržitelnými druhy dopravy. Nezbytné podpůrné nástroje pro chytrá města představují technologické systémy sestávající z mnoha součástí, jejichž komplexní nasazení nelze realizovat bez kooperace s místními samosprávami.

Chytrá mobilita je také výbornou příležitostí jak rozvíjet nové obchodní modely, které zpřístupní a zkvalitní dostupnost mobility obyvatelstva. Řada evropských měst již různá opatření v dané oblasti přijímá, námětů pro řešení tak existuje celá řada. Například integrace inteligentních kooperativních dopravních systémů, které umožní komunikaci mezi vozidly, infrastrukturou a řidiči navzájem a přinese větší bezpečnost a plynulost silničního provozu. Česká republika má příležitost stát se centrem chytré mobility, což reflektují i aktuálně přijaté strategické dokumenty vlády s názvy Digitální Česko a Inovační strategie. Úspěšná na poli chytré mobility ale může být ČR jen za předpokladu intenzivnějšího rozvoje v oblasti digitalizace a odpovídajících investic do inteligentní infrastruktury.

Rozvoji digitalizace a služeb s ní spojených by, vyjma dobudování rychlého pevného a mobilního internetu, pomohlo zejména vytvoření a otevření datové platformy státu. Ta může podpořit další využívání dat veřejné správy a samospráv souvisejících s mobilitou. Klíčem bude i posílení inovačních kompetencí využitelných pro automobilový průmysl a jejich implementace do praxe. Pro zlepšení a rozvoj chytré mobility by proto měl vzniknout ve spolupráci s vládní agenturou pro podporu podnikání a investic - CzechInvest - tzv. Mobility Innovation Hub. Jeho cílem je vytvořit prostředí pro podporu inovativních projektů, posílení spolupráce mezi vysokými školami, VaV institucemi, průmyslem a veřejnou sférou, jakož i vytvoření platformy pro vývoj a testování nových technologií a prototypů.

Apel

Sdružení automobilového průmyslu proto apeluje na vládu ČR v čele s premiérem Andrejem Babišem, aby závěry Memoranda o budoucnosti automobilového průmyslu v České republice z roku 2017 našly naplnění a aby se v mnoha oblastech postupovalo rychlejším tempem. Důležitou podmínkou k naplňování konkrétních opatření v oblasti čisté a chytré mobility je nepochybně zajištění dostatku odborníků na straně veřejného sektoru.

Více informací: Ing. Zdeněk Petzl, petzl@autosap.cz, +420 233 323 882, www.autosap.cz